

Raad voor Accreditatie (RvA)

**Specifiek Accreditatie-
Protocol (SAP) voor de
CO₂-Prestatieladder voor
Ladder-CI's**

Documentcode:

RvA-SAP-C020-NL

Versie 2, 11 april 2018

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

0	Inleiding	4
1	Relevante documenten	4
1.1	Accreditatienorm	4
1.5	Documenten met betrekking tot de uit te voeren conformiteits- beoordelingen	4
2	Scope van accreditatie	4
3.	Accreditatiebeoordelingen	5
3.1	Te verstrekken documenten	5
3.2	Aard en inhoud van de beoordelingen	6
4	Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling	7
5	Andere informatie	7
6	Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	8
	Bijlage A: Clustering van codes voor de RvA-beoordelingen	9

0 Inleiding

Dit SAP moet in combinatie met SAP-C000 worden gelezen; alleen aanvullende of afwijkende aspecten worden in dit SAP vermeld. Dit betekent dat paragraafnummers in dit SAP ontbreken als de informatie al in SAP-C000 staat.

Overgangstermijn: Dit SAP is geldig vanaf publicatie. De wijzigingen in de scope-indeling zullen per CI worden doorgevoerd na de eerste beoordeling van de CI vanaf 3 maanden na publicatie van deze versie van het SAP. De betreffende RVA-beoordelaar voegt hiertoe – na overleg met de CI tijdens de beoordeling – bij de rapportage een voorstel voor de nieuwe scopeomschrijving. Dit betreft verder een administratieve omzetting en is geen inhoudelijke wijziging van scope. Voor IAF ID-codes in nieuwe gebieden zal een uitbreidingsaanvraag moeten worden ingediend.

Binnen het schema van de CO₂-Prestatieladder worden een tweetal typen van conformiteit beoordelende instellingen benoemd (Handboek CO₂-Prestatieladder, Begrippenlijst):

- LadderCI: instelling die certificeert conform de CO₂-Prestatieladder;
- Verificateur: instelling die een emissie-inventaris verifieert conform eis 3.A.2 van het handboek CO₂-Prestatieladder.

De certificatie-instellingen geven een certificaat af betreffende het managementsysteem voor het energiebewustzijn van een bedrijf. Zij worden verder aangeduid als de LadderCI's.

De verificateurs verifiëren een onderdeel van de norm (wat weer kan dienen als input voor het certificatieproces, voor de hogere niveaus van de Ladder). *Dit SAP is alleen van toepassing op certificatie door LadderCI's volgens het Handboek CO₂-Prestatieladder (hierna 'het handboek' genoemd), conform de NEN-EN-ISO/IEC 17021-1.*

1 Relevante documenten

1.1 Accreditatienorm

Voor LadderCI's: NEN-EN-ISO/IEC 17021-1; Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren.

1.5 Documenten met betrekking tot de uit te voeren conformiteitsbeoordelingen

- Handboek CO₂-Prestatieladder;

De actuele versie van het handboek kan worden gedownload van de SKAO-website (www.skao.nl).

2 Scope van accreditatie

Specifiek voor accreditatie voor dit schema wordt de scope als volgt geformuleerd.

Scope voor de LadderCI's:

Op basis van ISO/IEC 17021-1 (Certificatie van Managementsystemen)

Norm / normatief document	Naam certificatieschema (inclusief toepassingsgebied)
Handboek CO ₂ -Prestatieladder	CO ₂ -Prestatieladder voor de ladderniveau's: 1 t/m 3 CO ₂ -Prestatieladder voor de ladderniveau's: 4, 5 (klein en middelgroot bedrijf*) CO ₂ -Prestatieladder voor de ladderniveau's: 4, 5 (groot bedrijf*) Voor de gebieden: (hier volgen de codes conform IAF ID1, eventueel nader aangeduid met behulp van een NACE2-codering)

* bedrijfsgrootte, zoals gedefinieerd in het handboek

3. Accreditatiebeoordelingen

3.1 Te verstrekken documenten

In aanvulling op de documenten genoemd in SAP-C000, moeten de RvA-beoordelaars voorzien worden van de documenten zoals vermeld in onderstaande tabel.

Te verstrekken documenten	Voor-onderzoek	Initiële of her-beoordeling	Uitbreiding binnen hoofd-en/of deelgebied ¹⁾	Uitbreiding buiten hoofd-en/of deelgebied ¹⁾	Controle-beoordeling
Beoordelingsprocedures en werkinstructies voor de ladderbeoordelingen conform het handboek	√	√	n.v.t.	√	√
Maatregelen en procedures ter voorkoming van druk op auditoren tijdens CO ₂ -Prestatieladder-audits	√	√	n.v.t.		√
Competentievereisten voor auditoren voor de CO ₂ -Prestatieladder	√	√	n.v.t.	√	√

¹⁾ "Uitbreiding buiten hoofd en/of deelgebied" betekent binnen dit schema een uitbreiding naar certificatie op een hoger niveau/bedrijfsgrootte op de ladder of een uitbreiding naar een ander cluster (zie bijlage A).

Bij een bijwoning moeten per bijwoning bovendien de volgende documenten worden verstrekt:

- registraties van de contractbeoordeling, waaruit tenminste blijkt waarom de LadderCI de benodigde tijd en het gekozen auditteam als voldoende heeft beoordeeld;
- kwalificatiegegevens van het auditteam (voor zover betrekking hebbend op de CO₂-Prestatieladder);
- auditplan van de beoordeling;
- gegevens over klant van de CI: de RvA verwacht dat haar team alle informatie ontvangt die het auditteam van de LadderCI heeft ontvangen, waaronder tenminste:
 - een duidelijke omschrijving van de "organisational boundaries" van het te beoordelen bedrijf;
 - een samenvatting van gegevens waaruit blijkt dat het te beoordelen bedrijf opereert op het ladderniveau waarvoor is aangevraagd (onder andere een omschrijving van de belangrijkste energiestromen);
 - een eenduidige verwijzing naar de website-publicaties van het te beoordelen bedrijf.

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van RvA-beoordelingen, zoals vastgelegd in RvA-SAP-C000, gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel.

Methoden van beoordelen	Initiële of herbeoordeling	Controle	Scope-uitbreiding ¹⁾
Documentenbeoordeling	√		√
Beoordeling op kantoor	2 tot 5 beoordelingsdagen, afhankelijk van bestaande accreditaties, zoals bijvoorbeeld voor EnMS. Dossieronderzoeken in tenminste alle aangevraagde niveaus/bedrijfsgroottes en clusters ² .	Jaarlijks, tenzij minder dan 5 ladderbeoordelingen worden uitgevoerd, dan kan worden volstaan met beoordelingen om het jaar. Dossieronderzoeken in tenminste alle geaccrediteerde niveaus/bedrijfsgroottes en clusters ² .	Dossieronderzoeken in tenminste alle aangevraagde niveaus/bedrijfsgroottes en clusters ² .
Bijwoning van ladderbeoordelingen	Tot ladderniveau 3: tenminste 1 volledige bijwoning. Inclusief ladderniveau 4 en 5: tenminste 2 volledige bijwoningen, waarvan tenminste 1 op het/de hoogst aangevraagde niveau/bedrijfsgrootte ² . De bijwoningen dienen in verschillende clusters ² plaats te vinden.	0-5 ladderbeoordelingen: 1 per accreditatiecyclus. 6-20 ladderbeoordelingen: om het jaar (waarvan tenminste 1 per accreditatiecyclus op het/de hoogst geaccrediteerde niveau/bedrijfsgrootte ²). > 20 ladderbeoordelingen: jaarlijks, (waarvan tenminste om het jaar op het/de hoogst geaccrediteerde niveau/bedrijfsgrootte ²). Bij meer dan 100 ladderbeoordeling kan de RvA besluiten om meerdere bijwoningen in 1 jaar te doen. Gedurende de accreditatiecyclus dienen bijwoningen in alle verschillende clusters ² plaats te vinden. Bij goede resultaten kan deze frequentie worden verlaagd tot één bijwoning per cluster ² per 2 accreditatiecycli.	Bij een uitbreiding van scope naar een hoger/hogere niveau/bedrijfsgrootte en/of ander cluster ²

¹⁾ Op basis van de aanvraag (formulier RvA-F105) zal de RvA bepalen hoe de beoordeling van de uitbreiding uitgevoerd gaat worden.

²⁾ Voor de begrippen 'niveau' en 'bedrijfsgrootte' wordt verwezen naar de betreffende definities uit het handboek en voor de 'clusters' wordt verwezen naar bijlage A.

Zoals blijkt uit de tabel in bijlage A worden de technische gebieden aangegeven met behulp van de codes uit IAF ID1, maar de beoordeling zal vooral gebaseerd zijn op de clusters zoals weergegeven in bijlage A (zie tabel hierboven). Technische gebieden worden in principe beoordeeld en toegekend (of ingetrokken) per cluster, tenzij de RvA belangrijke beperkingen ziet in de implementatie van het schema door de CI (bijvoorbeeld met betrekking tot de criteria ten aanzien van competentie).

De nieuwe clusters G en H zullen voorlopig alleen worden toegekend wanneer de CI kan aantonen dat zij al geruime tijd klanten in deze sector(en) had (die voorheen onder clusters A en B vielen). Wanneer een CI voor het eerst klanten in deze clusters krijgt zal hiervoor een aanvraag voor uitbreiding van de scope moeten worden ingediend.

4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling

- extra aandacht voor de implementatie van maatregelen ter voorkoming van druk op auditoren en voor de onpartijdigheid van de beoordelingen. Documentatie hierover moet de CI bij de aanvraag al aanleveren (gezien de financiële consequenties van certificatie voor dit schema; de gecertificeerde organisaties krijgen een fictief gunningvoordeel bij aanbestedingen van een aantal grote aanbesteders);
- evaluatie door de CI van de competentie van haar auditoren;
- kennis en implementatie van interpretaties en richtlijnen van schemaeigenaar SKAO (inclusief bijwoning SKAO-harmonisatiebijeenkomsten en verwerking van uitkomsten TC-vergaderingen);
- registraties van de ladderbeoordelingen;
- verband tussen beoordeling door de CI en website-publicaties van bedrijf.

5 Andere informatie

Het schema is onder beheer van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO, NAP-0079). SKAO zal worden geïnformeerd over initiële accreditaties en wijzigingen in de scope van de LadderCI's.

RvA deskundigen:

RvA-expertisehouder EN ISO/IEC 17021-1: Corné Cox (come.cox@rva.nl)

Materiedeskundige: Casper van Erp (casper.van.erp@rva.nl),

RvA-coördinator EN ISO/IEC 17021-1: Carmen Goettsch (carmen.goettsch@rva.nl).

6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Ten opzichte van versie 1 van maart 2014 zijn de volgende significante wijzigingen doorgevoerd:

- algemene actualisatie, onder andere met betrekking tot documentversies;
- aanpassing aan SAP-C000;
- scope-omschrijving gestandaardiseerd naar IAF ID1; beoordelingsregime is hiermee niet gewijzigd;
- clustering toegevoegd en geactualiseerd op basis van ISO 50003, tabel 2.

Bijlage A: Clustering van codes voor de RvA-beoordelingen

Hieronder worden de clusters beschreven, zoals deze worden gebruikt in paragraaf 3.2 van dit SAP. De clustering is gebaseerd op ISO 50003 (Energieagementsystemen, tabel 2, “Technical areas”), aangezien kennis en deskundigheid van de energieprofielen van deze sectoren, aangevuld met specifieke aandachtsgebieden vanuit CO₂-Prestatieladder, van belang zijn voor de beoordeling in het kader van de CO₂-Prestatieladder (de link met energiemangement wordt ook in de CO₂-Prestatieladder zelf diverse malen gelegd).

Cluster	Beschrijving	IAF ID1-codes (waar nodig verbijszonderd naar NACE-codering of begrippen uit het Handboek CO ₂ -Prestatieladder)
A	Industrie – licht tot medium	3 Voedingsmiddelen, dranken en tabak 4 Textiel en textielproducten 5 Leer en leerproducten 6 Houtindustrie en producten van hout 7 Vervaardiging van papierproducten (NACE 17.2) 8 Uitgeverijen 9 Drukkerijen 14 Rubber en kunststoffen 15 Niet metaalhoudende minerale producten 17 Producten van metaal (NACE 25) 18 Machines, apparaten en werktuigen (bedrijfs grootte ‘klein’ en ‘middelgroot’*) 19 Elektrische en optische apparaten en instrumenten 23 Fabricage, niet elders genoemd 24 Recycling 26 Distributie van gas 27 Distributie van water 28 Bouw (bedrijfs grootte “klein” en “middelgroot” *) 29 Reparatie van auto’s, motorrijwielen en huishoudelijke artikelen (NACE 95.2)
B	Industrie – zwaar	7 Vervaardiging van pulp en paper (NACE 17.1) 10 Cokes en geraffineerde aardolieproducten 11 Nucleaire brandstof 12 Chemische industrie 13 Farmacie 16 Beton, cement, kalk, gips etc. 17 Basismetaal (NACE 24) 18 Machines, apparaten en werktuigen (bedrijfs grootte “groot”*) 20 Scheepsbouw 21 Lucht- en ruimtevaart 22 Transportmiddelen 28 Bouw (bedrijfs grootte “groot”*)

Cluster	Beschrijving	IAF ID1-codes (waar nodig verbijszonderd naar NACE-codering of begrippen uit het Handboek CO ₂ -Prestatieladder)
C	Commerciële gebouwen	30 Hotels en restaurants 31 Opslag en communicatie (NACE, 52, 61) 32 Financiële dienstverlening 33 Informatietechnologie 35 Overige dienstverlening 37 Onderwijs 38 Gezondheidszorg (NACE 75, 86 (min 86.1), 87, 88) 39 Andere gemeenschapsvoorzieningen
D	Gebouwen-complexen	36 Overheid 37 Onderwijs (college-/universiteitsterreinen et cetera) 38 Gezondheidszorg (NACE 86.1: ziekenhuizen)
E	Transport	29 Groot- en kleinhandel (NACE 45, 46, 47) 31 Transport (NACE 49, 50, 51, 53)
F	Mijnbouw	2 Mijnbouw
G	Agricultuur	1 Landbouw, bosbouw en visserij
H	Energievoorziening	25 Elektriciteitsvoorziening
I	Ingenieurs-, architecten en adviesbureaus	34 Technische dienstverlening

*bedrijfs grootte, zoals gedefinieerd in het Handboek CO₂-Prestatieladder "Begrippenlijst"